

MIJENE RODNOGA PROSTORA LJUDEVITA GAJA

U svojem mladenaštvu Ljudevit Gaj nije obavljao zahtjevne fizičke i poljodjelske poslove kao njegovi vršnjaci, nego se skrivao u skrovite kutke svoje rodne kuće u Krapini u kojima je mogao mirno i bezbrižno čitati raznovrsne knjige. Ljubav mladoga krapinskoga dječaka prema znanju i knjigama nepokolebljivo ga je učvrstila u dugo osmišljavanoj odluci da skuplja književnu građu za novu krapinsku knjižnicu. Stoga još nepunoljetni mladić odluči otići najprije u okolna sela raspitati se postoje li u njima vrijedne i stare knjige.

– Dobar dan, gospodine Pero! Zanima me čuvate li možda u svojoj kući, na tavanu ili u podrumu, kakve knjige? – upita Ljudevit Gaj staroga zagorskoga seljaka koji je marljivo okopavao bogati povrtnjak.

– Je, je, imel sem ja nekaj knjig, Ljudevit... Zakej ti treba? – dobaci stari seljak Pero podigavši sanjivi pogled i namotavši mastan, crni brk.

Mladić Ljudevit Gaj uljudno mu je objasnio da namjerava uokolo skupljati knjige za novu krapinsku knjižnicu. Složivši se s time da je to izvrsna zamisao, seljak Pero otrči u drvenu zagorsku kuću i donese s tavana dvije prašnjave knjige. Bezgranična zahvalnost Ljudevita Gaja prema starom seljaku Peri koji mu je darovao prve besplatne primjerke za novu krapinsku knjižnicu ispuniše skupljalački i bibliotekarski pothvat Ljudevita Gaja novim zanosom. Od dvorišta do dvorišta, od tavana do tavana, od kuće do kuće, iz sela u selo, iz mjesta u mjesto, iz kraja u kraj... Neki su ljudi rado darivali knjige mladom skupljaču, a drugi su ga pak čudno gledali i slijekali težačkim ramenima na njima neobičnu i nesvakidašnju zamisao.

Galama, cika, vika, poklici i urlanje ispred rodne kuće Ljudevita Gaja u Krapini ukazivali su na to da se nešto sprema. Njegovi roditelji bili su na subotnjem izletu u toplicama pa je mladi Ljudevit Gaj morao sam riješiti novonastali problem. Zagorski seljak Pero podigao je sanjivi pogled prema Ljudevitu Gaju i dotakao se svojega crnog brka objasnivši mladom skupljaču da postoje nezadovoljnici koji smatraju da je krapinska knjižnica potpuno beskoristan projekt jer mnogi ne znaju pisati i čitati. Ljudevit Gaj već je tada vrlo jasno shvatio da se dugogodišnji problemi nalaze u neobrazovanosti i nepismenosti radišnoga hrvatskoga puka koji nažalost nije imao priliku okopavati vrtove svojega znanja kao što obrađuje zagorska polja, njive i vinograde. Iznenadni prijedlog Ljudevita Gaja da se njegova majka Julijana u kući obitelji Gaj prihvati poučavanja i opismenjavanja neobrazovanoga

krapinskoga stanovništva i seljaka iz okolnih mjesta prihvaćen je uz svesrdno odobravanje prisutnih. Nove đачke klupe, nove drvene police za mnoštvo skupljenih knjiga, bezbroj novih naslova donijelo je novu promjenu u Gajev rodni kraj. Otada kuća obitelji Gaj iz obiteljske kuće postaje krapinska knjižnica i jedna od prvih obrazovnih institucija u Krapini. Zato nije čudno što je Muzej Ljudevita Gaja nastao na istom mjestu kako bi ga mogli posjećivati turisti iz cijeloga svijeta na ponos potomaka zagorskoga seljaka Pere i nekadašnjih građana Krapine.

2017.